[no 6678]

MEMORANDUM
- 121 -

cc PZA
17 november 1958.
GEHEIM.

Van: DBI/PL
Aan: DBI

In het telegram ref. 9211 aan Washington en Canberra is commentaar in uitzicht gesteld op de levering aan Indonesië van oorlogsmateriaal door het Sovjetblok waarover in dat telegram wordt gehandeld.

DBI/PL moge in overweging geven in bedoeld commentaar het volgende tot uitdrukking te brengen:

a) Het is evident dat het oorlogsmateriaal dat thans door het Sovjetblok aan Indonesië is en zal worden geleverd niet uitsluitend bestemd kan zijn voor de Indonesische strijdkrachten. Deze zijn nl. niet in staat zoveel oorlogsschepen en militaire vliegtuigen te bemannen en beschikken bovendien niet over deskundig personeel om met het andere materiaal, dieptebommen, mijnen enz., dat van communistische landen wordt betrokken, te opereren. In dit verband wordt gewezen op de aanwezigheid in Indonesië van mijndeskundigen en andere experts uit bedoelde landen.

b) De veronderstelling ligt voor de hand dat dit oorlogsmateriaal door de communistische landen in Indonesië wordt gestationneerd voor eventueel gebruik door strijdkrachten, wellicht zgn. vrijwilligers, uit deze landen.

c) De onderhavige leveringen betekenen een communistische bedreiging in Zuid-Oost Azië, welke direct verband houdt met het geschil tussen Nederland en Indonesië over Nederlands Nieuw-Guinea, maar welke in omvang en betekenis ver boven dit geschil uitgaat.

d) In de sub c bedoelde situatie betreft het geschil over Nieuw-Guinea niet primair een Nederlands belang, maar is hierbij een levensbelang van de vrije wereld met name van Amerika en Australië in het geding.

1219 705493

Kenmerk: Buza DBI/PL 121 geheim.
©BuZa, archief BZ, GS 1955-19642036
http://resources.huygens.knaw.nl/indonesischebetrekkingen1945-1969/Nederlands-indonesischeBetrekkingen1950-1963/Document/22188

Van:

Aan:

e) Het is noodzakelijk dat de belanghebbende landen niet gezamenlijk beraden over de vraag hoe aan de huidige situatie, welke thans rond Nieuw-Guinea is ontstaan, het hoofd kan worden geboden.-

In deze memorandum van 14 dezer no. 120 is gesteld dat het waarschijnlijk moet worden geacht dat de communistische militaire voorbereidingen in Indonesië verband houden met eventuele Amerikaanse interventie voor het geval Indonesië een militair avontuur tegen Nederlands Nieuw-Guinea mocht gaan ondernemen en voorts dat n.h.v. ernstig rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid dat in een Indonesisch voornemen tot zodanige agressie de verklaring ligt van de bereidheid van Indonesië om de communistische landen de gelegenheid te bieden tot de opbouw van een militair potentieel in de Indonesische archipel als waarvan thans sprake is.

De huidige omstandigheden maken het te meer gewenst dat de V.S. en Australië het gevaar van een Indonesische aanval op Nederlands Nieuw-Guinea onderkennen en voorts alles in het werk stellen Indonesië van zodanig avontuur af te houden. Met het oog op een en ander verdient het n.h.v. aanbeveling het overleg met deze landen en met name met Amerika over het t.a.v. Indonesië te voeren beleid te intensiveren.

In dit verband moge in overweging worden gegeven om zo spoedig mogelijk de regeringen van Amerika en Australië in kennis te stellen van de Nederlandse evaluatie van de huidige situatie rond het Nieuw-Guinea geschil, aan de hand van een voor kennisneming door deze regering geschikt gemaakte extract uit het desbetreffend rapport van het CVIN.

In een afzonderlijk memorandum zal dezz. de

Van:

Aan:

vraag in beschouwing worden genomen in hoeverre de enorme wapenleveringen aan Indonesië door communistische landen aanleiding geven tot wijziging van het tot dusver gevolgde beleid inzake wapenleveranties door Westerse landen.-

---